

Notitie

Onderwerp: **Internetconsultatie wijziging Urm ivm digitale verantwoording vervoer meststoffen**
Datum: 7 september 2020
Auteur: H Verhoeven
Kenmerk: U20033

De Producenten Organisatie Varkenshouderij (POV) geeft bij deze haar reactie op de voorgenomen wijziging van de UitvoeringsRegeling Meststoffen in verband met de digitale verantwoording van het vervoer van meststoffen (rVDM).

Beschouwing vooraf

Allereerst ondersteunt de POV het digitaliseren van de mestketen met als doel om meer transparantie in de mestketen te krijgen, fraudemogelijkheid te verminderen en het reduceren van onopzettelijke fouten door een vereenvoudiging van het systeem. POV hoopt dat digitalisering voor de sector een aanzet kan zijn om uiteindelijk te komen tot een betere afstemming van vraag en aanbod van mest. Daarbij is het voor POV van belang dat de digitalisering leidt tot vereenvoudiging van processen en minder administratieve last voor de ondernemers. Digitalisering moet leiden tot een verminderde kostprijs voor ondernemers. POV vindt het belangrijk dat het ministerie daar ook haar rol in neemt. Digitalisering van de mestketen sluit aan bij het Plan van Aanpak 'Samen werken in een eerlijke keten', waar ook POV bij betrokken is.

Herbezinning mestbeleid

POV vindt het een gemiste kans dat de invoering van het rVDM nu los is komen staan van de herbezinning van het mestbeleid. Juist het invoeren van het real time volgen van mesttransporten biedt kansen om procedures te vereenvoudigen en soms knellende regels te verruimen. Het zou de juiste volgorde zijn geweest om eerst te komen tot een ander mestbeleid en dan de uitvoeringsregels aan te passen. Sinds 2018 zijn wij in overleg met het ministerie om te komen tot een herbezinning van het mestbeleid. Het is nu echter heel lang stil op dit onderwerp. Het rVDM is nu een op zichzelf staand onderdeel geworden, waarbij er geen sprake is van vereenvoudiging van regels.

Bedrijfsmanagementsystemen

Het is van groot belang dat het rVDM aansluiting vindt bij bestaande bedrijfsmanagementsystemen. POV ziet dit als noodzakelijk voor het creëren van een meerwaarde voor ondernemers en als een belangrijke voorwaarde om te voorkomen dat de administratieve last toeneemt. POV doet dan ook een dringend verzoek op de overheid om de fabrikanten van deze systemen te betrekken bij het verdere proces en hen de mogelijkheid te geven om aan te sluiten op de ontwikkeling van het systeem.

Tijdsverloop en zorgvuldigheid

De beoogde ingangsdatum voor de gewijzigde regels is 1 januari 2021. Deze termijn is zeer kort om in die periode de nodige software te bouwen. POV spreekt haar zorgen uit over de zorgvuldigheid van dit proces. POV begrijpt de haast maar als het systeem niet goed werkt voorziet POV enorme problemen voor de ondernemers. Het zal niet de eerste keer zijn dat ondernemers bijvoorbeeld boetes krijgen voor overtredingen omdat systemen niet goed werken. Dit moet te aller tijde voorkomen worden! Bovendien zal het draagvlak onder ondernemers snel af nemen als de digitalisering niet goed werkt. Zorgvuldigheid is daarom van groot belang.

Testperiode

Aansluitend op bovenstaande pleit POV voor een test- of overgangperiode. Het systeem is dermate ingrijpend dat het van belang is dat ondernemers de apparatuur kunnen testen en waar nodig aanpassingen in het proces kunnen aanbrengen. POV vreest dat er chaos kan ontstaan als de wijziging per 1 januari 'koud' wordt ingevoerd.

Verantwoordelijkheid

De voorgestelde wijziging legt de verantwoordelijkheid bij een ieder die een schakel vormt in de keten van mesttransport. POV ondersteunt het nemen van verantwoordelijkheid en vindt het dan ook van belang dat een ieder voor zijn deel de verantwoordelijkheid neemt.

Meldingen

In het nieuwe systeem moeten er veel meldingen gedaan worden, het is van belang dat het doen van deze meldingen eenvoudig en soepel verloopt.

Beschikbaarheid en kwaliteit (draadloos) internet

Het digitaliseren van mesttransport is onlosmakelijk verbonden met de kwaliteit van, al dan niet draadloos, internet op de locaties waar meldingen gedaan moeten worden. POV heeft hier zorgen over omdat juist op het platteland het internet nogal eens te wensen over laat.

Het is noodzakelijk dat een ondernemer niet de dupe wordt van slecht functionerend internet. Er moet daarom altijd een alternatief voorhanden zijn om op correcte wijze meldingen te doen ook al werkt het internet niet. POV heeft hier al op gewezen bij de consultatie van het UBM. Helaas zien we hier geen oplossing voor. Inmiddels is gebleken dat er in 10% van de gevallen geen dekking is. Het is onacceptabel dat er voor al deze gevallen geen oplossing wordt geboden. Er staat dan al vast dat 10% van de meldingen als fraude zal worden bestempeld. Het kan natuurlijk niet zo zijn dat een dergelijke situatie gecreëerd wordt. Er moet een vangnet zijn voor de momenten waarop internet niet beschikbaar is.

Planning en praktijk

De actoren in de mestketen moeten verschillende zaken (moment van transport, afnemer) van tevoren doorgeven. De praktijk is echter dat dit nog al eens kan veranderen. Een vervoerder kan bijvoorbeeld onverwachte problemen hebben, zoals vertragingen tijdens transport. Daarnaast is het weer een belangrijke factor binnen de keten van mesttransport. POV vindt het belangrijk dat dit voldoende ondervangen wordt in de uitwerking: meldingen moeten veranderd kunnen worden als dat noodzakelijk is.

Artikel 62 Boer-boer transport

De vanuit fraude-oogpunt weinig risicovolle mesttransporten zouden ook in het rVDM aan een verlicht regime onderhevig moeten zijn. POV heeft al eerder gevraagd om daar in de Uitvoeringsregels rekening mee te houden. Helaas is dit niet gebeurd. Boer-boer transport is nog steeds verbonden aan een grens van 10 kilometer en een mestoverschot van maximaal 25%. POV ziet geen reden om hieraan vast te houden. Een versoepeling van deze eisen is passend.

Artikel 53 lid 3 apparatuur ten behoeve van het vervoer van dierlijke meststoffen

In geval van storing moet dit elektronisch gemeld worden. Dit lijkt niet logisch, daar er grote kans is dat de storing juist het elektronische dataverkeer betreft.

Artikel 55 (gegevens startmelding)

De minister ken via rVDM een uniek nummer toe aan het vervoer van dierlijke meststoffen nadat de startmelding is gedaan. Eerder moet er al een vooraanmelding worden gedaan. Het lijkt POV logischer dat er op dat moment een uniek nummer voor het transport wordt toegekend.

Tot slot

POV vindt het teleurstellend dat het RVDM niet lijkt te leiden tot een systeem dat minder foutgevoelig is. Het ontbreken van back up mogelijkheden maakt op voorhand van 10% van de vervoerders een verdachte van fraude. Dat kan nooit de bedoeling zijn. Ook vindt POV het jammer dat er geen versoepeling van regels is nu het volgen van mesttransporten real time gaat plaats. De mogelijkheden van fraude worden hierdoor immers beperkt. Dat maakt bepaalde regels uit het verleden van minder belang. POV mist hierin de herziening van het mestbeleid en vindt dat een gemiste kans.

Gezien de vele foutmogelijkheden in de ontwikkeling van dit systeem is POV bovendien voorstander van een uitgebreide testfase in de praktijk. Dit systeem in een keer invoeren voor alle mesttransporten is vragen om problemen.

Met vriendelijke groet
Namens de Producenten Organisatie Varkenshouderij

Mevr. L. Janssen- Verriet
Voorzitter van het Dagelijks Bestuur